

jeg, med Hensyn til Handelens, Søfartens og Industriens Væretagelse af Regjeringen næsten til at kalde den Tid, hvor vi havde den absolutistiske Regjeringsform, for et lille Eldorado, thi paa den Tid havde vi et Generalkonkammer og Commercecollegium, og der bleve disse forskjellige Interesser virkelig behandlet med Omhu og Digtighed. Man hørte paa Folk, man bevarede Folks Henvendelse til Samme, og man kan ikke sige Andet, end at der virkelig blev vist stor Interesse for disse Anliggender. Vil man se tilbage paa Historien her i Danmark, vil man ogsaa se, at der altid tidligere har været vist overordentlig stor Interesse for disse Sager, og naar denne, som det forekommer mig, i den senere Tid er fjølnet, kan man ikke se anden Grund dertil end alene denne Udspittelse under disse forskjellige Ministerier. For imidlertid at være mig for al mulig Misforstaaelse, maa jeg bede Dem om ikke paa nogen Maade at betragte disse mine Udtalelser som indeholdende Gran af Dadel mod det nuværende Ministerium. Saaledes som disse Sager behandles af det nuværende Ministerium, have de været behandlet om trent af alle Ministerier, maaske med Undtagelse af et eneste, og det er min Overbevisning, at de ogsaa nødvendig vilde vedblive at behandles paa den Maade, naar ikke en Omlægning finder Sted, thi det ligger i Sagens Natur, det kan ikke være Andet. Da vi fik vor nye Forfatning, eller ialtsaldt kort iforveien, fik vi ogsaa, i Henhold til de Anskuelser, som dengang gjorde sig gjældende angaaende Handel, Søfart og Industri, et Handelsministerium, men desto værre, det varede kun ganske kort, og naar der dengang ikke skete Skridt til at det kunde vedligeholdes, kan dette kun tilskrives de ganske særegne Forhold, som dengang fandt Sted. Det var Krigen og Frihedens Tid, og det absorberede alle mulige Tanker. Vi ere nu komne ud over det; vi maa nu se at holde os oppe saameget vi kunne ved Hjælp af de materielle Interessers størst mulige Udvikling, og det er for efter ringe Evne at bidrage Mit til, at Sligt kan ske, at jeg henstiller dette Ønske til det høitærede Ministerium, at det vil tage ogsaa, hvad jeg nu har ytret, under nøie Overveielse til en dertil egnet Periode.

Fifmer: Et æret Medlem her overfor (Madten) bragte to Spørgsmaal paa Bane, som jo oftere have været Gjenstand for Forhandling, og jeg skal tillade mig at knytte nogle Bemærkninger, til, hvad det ærede Medlem yttrede, dels om en Konto under Kommunitetet og dels om Universitetet. Hvad først Kommunitetet angaar, da er det

mig kjær at kunne sige, at jeg i alt Væsentligt kan tiltræde, hvad der blev udtalt af det ærede Medlem. Jeg forstaaer ikke den Modstand, som den paagjældende Konto til Understøttelse af dem, der i en fremrykket Alder begynde at studere, ofte har fundet i dette Thing. Den Misstemning, som i denne Henseende maa være tilstede, fik ogsaa idag et Udtryk i den ærede Ordførers Tale, idet han sagde, at han nærede Tvivl om, hvorvidt der skete fuldt ud Gavn for de store Midler, som bevilges paa denne Konto. Naar nu den ærede Ordfører derpaa støtter en Fordring om nærmere Oplysninger, kan jeg ikke Andet end sige, at det er meget billigt; men jeg er tilbøielig til at tro, at saadanne Oplysninger allerede ere tilstede og maaske kunde have været erhvervede af det ærede Udvalg, hvis det havde søgt dem. Jeg vil imidlertid gjøre opmærksom paa, at naar man taler om dem, der i en fremrykket Alder begynde at studere, maa man ikke overspringe de Betingelser, der i Finantsloven ere knyttede til Understøttelserne. Det staaer jo ganske rigtigt, at det er Understøttelser til Saadanne, som i en fremrykket Alder have bestemt sig til Studeringer, men saa føres der til: „Og som ved en Forberedelse eller en Fageexamen have givet et sikkert Haab om god Fremgang.“ Nu vil jeg spørge, om der ikke er en stor Garanti i de to Ting: En foreløbig Examen, hvorved Vedkommende har godgjort, at han duer til Noget, og en dertil sig sluttende Lyft til at gaa videre frem. Jeg mener, at naar man har disse to Momenter samlede som Grundlag for at tilstaa en Understøttelse, kan man med temmelig stor Kholighed gaa til at give den.

Dernæst vil jeg vende mig til det andet Spørgsmaal, det ærede Medlem berørte, nemlig Spørgsmaalet om Universitetet. Hvad Sagen i dens Almindelighed angaar, er jeg naturligvis ogsaa her enig med det ærede Medlem. Det ærede Medlems Betragtning af Universitetets Stilling er utvivlsomt den rette. Det er en forkert Talemaade, man meget ofte bruger, naar man siger, at Universitetet har sine egne Midler; thi det har det ikke. Universitetet har ingen egne Midler. Der er Statsmidler, som ere henlagte til Universitetet, for at det kunde tage Renten og Indtægten deraf, men disse Midler vedblive at være Statsmidler, og det er altsaa en forkert, en ungiagtig Udtalelse, naar man kalder dem Universitetets egne Midler. Der har været nedsat en Kommission for nogle Aar siden, der har afgivet en Betænkning over dette Spørgsmaal, og denne Betænkning gjør det jo i fuldt Maal klart, at saaledes er Forholdet, saaledes og ikke ander-